

Obrazloženje uz prijedlog Proračuna Općine Promina za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu te Plan razvojnih programa za razdoblje 2021.-2023.

1. UVOD

Temeljem članka 39. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15), predstavničko tijelo JLP(R)S obvezno je na prijedlog izvršnog tijela do kraja tekuće godine donijeti proračun za iduću proračunsku godinu i projekcije proračuna za sljedeće dvije proračunske godine. Prijedlog proračuna Općine Promina za 2021. godinu izrađen je na temelju Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) i Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. – 2022. godine, koje je sastavilo Ministarstvo financija.

Navedenim aktima omogućava se financiranje poslova, funkcija i programa koje izvršavaju upravna tijela, radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana, koji se temeljem posebnih zakona i drugih na zakonu zasnovanih propisa financiraju iz javnih prihoda, odnosno iz proračuna Općine Promina.

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10, 120/13 i 01/20) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 114/10, 31/11, 124/14, 115/15, 135/15, 87/16, 03/18, 126/19 i 108/20).

Zakonom o proračunu uveden je trogodišnji fiskalni okvir i programsko planiranje. Time su postavljena dva glavna cilja: prvi je preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) i postizanje fiskalne discipline, a drugi je alokacija raspoloživih sredstava prema razvojnim prioritetima lokalne jedinice.

Zakon o proračunu utvrđuje da se proračun JLP(R)S za sljedeću godinu donosi na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije proračuna za naredne dvije godine na razini skupine (druga razina računskog plana).

Zakonom o proračunu utvrđena je obveza izrade plana razvojnih programa za tekuću godinu i projekcija za dvije naredne godine. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu mijenja se sadržaj plana razvojnih programa na način da sam plan razvojnih programa predstavlja strateško – planski dokument.

Člankom 12. Zakona o proračunu propisano je jedno od ključnih proračunskih načela – načelo transparentnosti. Načelo transparentnosti iznimno je važno zbog uvida javnosti svih zainteresiranih u način trošenja proračunskih sredstava.

2. OBRAZLOŽENJE PLANIRANIH PRIHODA/PRIMITAKA, RASHODA/IZDATAKA PRORAČUNA OPĆINE PROMINA ZA 2021. GODINU, S PROJEKCIJAMA ZA 2022. I 2023. GODINU

Osnovno polazište za izradu Prijedloga proračuna Općine Promina za razdoblje 2021. – 2023. godine i pratećih plansko – financijskih dokumenata (projekcije i plan razvojnih programa, odluka o izvršavanju proračuna) su ostvareni prihodi i primici te rashodi i izdaci do konca studenog 2020. godine.

Najznačajniji prihodi proračuna su: prihodi od poreza, prihodi od imovine, prihodi iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga, kazne i upravne pristojbe, prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine.

Radi smanjenja nejednakosti fiskalnog kapaciteta JLPR(S)-a općine, gradovi i županije čiji je kapacitet ostvarenih poreznih prihoda manji od referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda ostvaruju pravo na sredstva fiskalnog izravnjanja. Prihodi od fiskalnog izravnjanja u 2021. godini planirani su na prošlogodišnjoj razini, u iznosu od 1.540.000,00 kuna. Projekcija prihoda je napravljena na temelju ostvarenja u 2020. godini i procjene iznosa sredstava fiskalnog izravnjanja u 2021. godini, koju je

objavilo Ministarstvo financija. Prihodi od poreza i prireza na dohodak planirani su u iznosu od 510.000,00 kuna. Prihodi od poreza na dohodak vezani su uz rast zaposlenosti i bruto plaće i zakonske odredbe. Planiran je na razini ostvarenja prihoda od poreza na dohodak do konca studenog 2020. godine te procjena ostvarenja do kraja 2020. godine.

Izvori financiranja

Osnovni izvori financiranja proračuna su: opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenski primici.

U izvor financiranja – opći prihodi i primici proračun uključuje prihode od poreza, prihode od financijske imovine, prihode od nefinancijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi i prihode od kazni.

U izvor financiranja prihodi za posebne namjene – uključuju se prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima (namjenski prihodi) Ovaj izvor čine: komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta, vodni doprinos, doprinos za šume, naknada zbog korištenja zaštićenog prirodnog područja i ostalo.

Izvor financiranja pomoći – čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih proračuna te ostalih subjekata unutar općeg proračuna.

Izvor financiranja donacije – čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i ostalih subjekata izvan općeg proračuna.

Izvor financiranja prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja – čine sredstva od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i od naknade štete s osnova osiguranja, a mogu se koristiti samo za kapitalne rashode.

Izvor financiranja namjenski primici – čine primici od financijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

Prijedlog proračuna Općine Promina za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu sastoji se od općeg i posebnog dijela te Plana razvojnih programa za razdoblje 2021. – 2023. godina.

Opći dio Proračuna sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja.

U Računu prihoda i rashoda planirani su prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine te rashodi poslovanja i rashodi za nabavku nefinancijske imovine, iskazani po ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima financiranja.

U Računu financiranja iskazani su primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

U Posebnom dijelu Proračuna, planirani rashodi i izdaci raspoređeni su po programima odnosno aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima. U okviru programa, projekata i aktivnosti, rashodi i izdaci su iskazani prema ekonomskoj, funkcijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

2.1. PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA

Ukupni prihodi i primici proračuna Općine Promina za 2021. godinu planirani su u iznosu od 24.221.000,00 kn.

Ukupni rashodi i izdaci proračuna Općine Promina za 2021. godinu planirani su u iznosu od 24.221.000,00 kn.

2.1.1. PRIHODI POSLOVANJA

Ukupni prihodi poslovanja u 2021. godini planiraju se u iznosu od 24.091.000,00 kn.

Prihodi od poreza na dohodak planiraju se za 2021. godinu u iznosu od 2.050.000,00 kuna, od čega se na prihode od fiskalnog izravnjanja odnosi 1.540.000,00 kuna. Projekcija prihoda je napravljena na temelju ostvarenja u 2020. godini i procjene iznosa sredstava fiskalnog izravnjanja u 2021. godini, koju je objavilo Ministarstvo financija.

Zbog najavljenih izmjena Zakona o porezu na dohodak, u Državnom proračunu su planirana kompenzacijska sredstva koja će se u vidu pomoći doznačiti lokalnim jedinicama u vidu pomoći iz proračuna, a iznos pomoći koji je planiran iznosi 100.000,00 kuna.

Prihodi od poreza na imovinu planirani su u iznosu od 80.000,00 kuna, a u najvećoj se mjeri odnose na porez na promet nekretnina.

Prihodi od poreza na robu i usluge planirani su u iznosu od 10.000,00 kuna.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna planiraju se u iznosu od 19.636.000,00 kuna. Od navedenog iznosa najznačajniji iznos se odnosi na pomoći iz EU fondova, i to za projekte:

- Izgradnja dječjeg vrtića u Suknovcima, u iznosu od 5.650.000,00 kuna – na temelju Ugovora o financiranju između APPRR-a i Općine Promina iz Programa ruralnog razvoja RH iz Mjere 7, Operacije 7.4.1. Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu;
- Žene radeći pomažu – program zapošljavanja žena u Općini Promina“ prijavljen na otvoreni trajni poziv „Zaželi – Program zapošljavanja žena“, ukupne vrijednosti za razdoblje trajanja od 30 mjeseci u iznosu od 1.956.468,32 kn.
- Sanacija NC 178 (Oklaj – Podi), koja se namjerava aplicirati na mjeru 7.2.2. APPRRR, u iznosu 7.700.000,00 kn
- Pješačka staza Nečven – Mratovo – Nečven, koja se namjerava aplicirati na mjeru 7.4.1. APPRRR, u iznosu od 2.550.000,00 kn
- Sredstva iz mjere 7.4.1. APPRRR, koja su iskorištena za izgradnju doma kulture Mratovo, u iznosu 1.744.000,00 kn
- Sredstva Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstva graditeljstva za sanaciju nerazvrstanih cesta, ukupno 600.000,00 kn
- Sredstva Ministarstva unutarnjih poslova, za projekt smirivanja prometa u neposrednoj blizini dječjeg vrtića Suknovci
- Sredstva LAG Krka za rekonstrukciju zelene površine i pješačke staze u Oklaju, u iznosu od 185.000,00 kn

Prihodi od imovine odnose se na prihode od financijske i nefinancijske imovine i prihode od kamata te se u 2021. godini planiraju se u iznosu od 1.480.000,00 kn (prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije, naknade za korištenje prostora koje koriste proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije, naknade za korištenje zaštićenih prirodnih područja (NP Krka).

Upravo je naknada za korištenje zaštićenih prirodnih područja značajno umanjena u odnosu na 2020. godinu, iz razloga što je u NP Krka uslijed pandemije COVID-19 bolesti prihod od prodaje ulaznica umanjen za 65% te samim time i prihod Općine Promina od navedene naknade umanjen za 1.700.000,00 kn u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planiraju se u iznosu od 720.000,00 kn. Navedeni prihodi odnose se na upravne i administrativne pristojbe, prihode po posebnim propisima, komunalni doprinos i naknade, šumski doprinos.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija planirani su u iznosu od 115.000,00 kn i odnose se na prihode od pruženih usluga te donacija od ostalih subjekata.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 130.000,00 kuna, a odnose se na prihode od prodaje materijalne imovine (zemljišta) u iznosu od 100.000,00 kuna te otkupa stanova u iznosu od 30.000,00 kuna.

2.2. RASHODI I IZDACI PRORAČUNA

Prijedlog rashoda i izdataka prijedloga proračuna Općine Promina za 2021. godinu iznosi 24.221.000,00 kn.

Rashodi poslovanja u 2021. godini planirani su u iznosu od 4.271.000,00 kuna, dok su u 2020. godini prema III. izmjenama Proračuna iznosili 4.947.100,00 kn.

Stavka	2020.	2021.	Promjena
Rashodi poslovanja	4.947.100,00	4.271.000,00	-13,67%
Rashodi za zaposlene	1.398.600,00	972.000,00	-30,50%
Materijalni rashodi	1.928.400,00	1.960.500,00	+1,66%
Financijski rashodi	330.000,00	280.000,00	-15,15%
Subvencije	355.000,00	200.000,00	-43,66%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	355.000,00	333.000,00	-6,20%
Naknade građanima i kućanstvima	500.000,00	401.000,00	-19,80%
Ostali rashodi	80.100,00	124.000,00	+54,81%

Smanjenje rashoda za zaposlene se dogodilo zbog završetka projekta Zaželi u prosincu 2020. godine, a promjena u iznosu subvencija, odnosno potpora u poljoprivredi se umanjuje gotovo za polovicu iznosa

zbog smanjenih proračunskih prihoda za 2021. godinu. Ostale stavke rashoda poslovanja se nisu značajnije mijenjale u odnosu na 2020. godinu.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 18.250.000,00 kuna, a usporedba sa 2020. godini dana je u nastavku:

Stavka	2020.	2021.	Promjena
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.966.137,95	18.250.000,00	+205,89%
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	452.137,95	313.000,00	-30,77%
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.444.000,00	17.887.000,00	+228,56%
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	70.000,00	50.000,00	-28,57%

Neki od značajnijih rashoda za nabavu nefinancijske imovine:

- Sanacija nerazvrstane ceste 178 (Oklaj – Podi), u iznosu od 7.700.000,00 kn
- Pješačka staza Nečven – Mratovo – Nečven, u iznosu od 2.550.000,00 kn
- Sanacija nerazvrstanih cesta – 500.000,00 kn
- Dodatna ulaganja na sustavu javne rasvjete 300.000,00 kn
- Rekonstrukcija zelene površine i pješačke staze u Oklaju 650.000,00 kn
- Nastavak izgradnje dječjeg vrtića Suknovci 5.430.000,00 kn
- Smirivanje prometa 350.000,00 kn

Primici od zaduživanja

Obveze Proračuna Općine Promina na ime otplate glavnice po kreditu koja dopijeva u 2021. godini iskazane su u Računu zaduživanja/financiranja u iznosu od 1.700.000,00 kn, i to po osnovi:

Ugovora o kratkoročnom kunkskom kreditu u iznosu od 5.000.000,00 kuna sklopljenog između Općine Promina i HPB d.d. za premošćivanje jaza do isplate sredstava utrošenih sredstava za realizaciju projekata iz mjera 7.2.2. i 7.4.1. APPRRR, koji se financiraju iz EU fondova. Općina Promina je iznos od cca. 3 milijuna kuna već uplatila za povrat glavnice kredita, a preostali iznos će biti uplaćen odmah po uplati sredstava koja potražujemo od APPRRR za izgradnju Doma kulture Mratovo.

Plan razvojnih programa 2021.-2023.

Planovi razvojnih programa predstavljaju strateški dokument JLS, stvarajući dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenta jedinice s proračunskim planiranjem.

U Planu razvojnih programa za razdoblje 2021. – 2023. navedeni su svi investicijski projekti te ostali programi koje će provoditi Općina Promina, a koji su povezani sa programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Osim pokazatelja rezultata, svaki od programa u okviru određenog cilja sadrži i ciljanu vrijednost, koju je planiranim programom potrebno ostvariti.

Viši savjetnik za financijsko – računovodstvene poslove:

Ante Čupić, mag.oec.